

Behandeling en aanneming van onderscheidene ontwerpen van wet.

(Minister van Schaik.)

landers tot Nederlander gebombardeerd wordt, zooals hij dat noemt. Dat woord is toch wel weinig gelukkig gekozen. Ook is weinig gelukkig gekozen de argumentatie, dat er een aantal menschen zou zijn, die zich aan verzuim, ik meen zelfs van den geachten afgevaardigde te hebben gehoord plichtsverzuim, zouden hebben schuldig gemaakt. Zoo staat de zaak in het geheel niet. Er woont een min of meer groot aantal oud-Nederlanders in het buitenland, die, omdat ze niet tijdig op hun geval attent zijn geworden en ook in levensomstandigheden verkeerden, die hen niet elk oogenblik met de Nederlandsche nationale wetgeving in aanraking brengen, die ook niet heelemaal op de hoogte zijn van onze wetgeving, hun Nederlandschap krachtens artikel 5 sub 7 van de wet verloren hebben en later tot de conclusie komen, dat zij dat verlies hebben te betreuren en dat zij het hadden kunnen voorkomen door zich binnen 10 jaren aan te geven bij den consul of andere autoriteiten, en die dan trachten, dat in orde te brengen. Er mag een heel enkelen keer eens iemand tusschen schuilen, die geweten heeft, hoe hij door dit te melden zijn Nederlandschap had kunnen behouden, en die dus zou kunnen worden beschuldigd van verzuim. Maar de ondervinding leert, dat men het de groote massa niet kwalijk kan nemen en niet kan aanrekenen. Het zijn allemaal menschen, die Nederlander zijn en gaarne willen blijven en die, omdat ze de formeele aangifte niet hebben gedaan, trachten door naturalisatie hun Nederlandschap te behouden, het Nederlandschap, dat formeel is verloren gegaan, maar in het wezen der zaak eigenlijk niet. Zij zijn in hun hart Nederlander gebleven en willen het blijven.

Mijnheer de Voorzitter! Ik heb bij een vorige gelegenheid reeds uitvoerig uiteengezet, waarom het van belang is deze menschen niet staatloos te maken; ons land zou er zeker geen genoegen van beleven als in den vreemde allerlei Nederlanders staatloos werden, met de groote kans op een gegeven oogenblik, naar ons land te worden uitgezet, terwijl ze ginds werk hebben. Het is niet mogelijk ten opzichte van al die menschen in het buitenland een vooronderzoek in te stellen naar hun gezindheid als Nederlanders, hun bestaan, levensomstandigheden, enz. Het is dan ook voldoende te weten, dat zij zich behoorlijk gedragen, dat er geen aanmerking op hun levenswijze te maken valt.

Nu heeft de geachte afgevaardigde andermaal gepleit voor een splitsing van de naturalisatie-ontwerpen. Ik kan daaraan moeilijk voldoen. De geachte afgevaardigde heeft gezegd: in deze wetsontwerpen zijn rijp en groen bij elkaar gebracht. Mijnheer de Voorzitter! Wat verstaat men onder rijp en groen? Ik vind eigenlijk, dat deze oud-Nederlanders de rijpen zijn: dit zijn Nederlanders. En de groenen zijn dan de vreemdelingen, die nog Nederlanders moeten worden.

Ik denk echter, dat de heer de Gijselaar het juist andersom bedoelt; hij zal deze categorie, die door hem niet bemind wordt, groen noemen, terwijl dan de vreemdelingen rijp zijn. Maar dat daargelaten, de heer de Gijselaar wil dus splitsing.

Daarvoor ben ik niet te vinden, want vandaag begint men met deze splitsing en morgen met de andere. Ik ben in het geheel niet zeker, dat niet den volgenden keer, al mag het dan misschien de heer de Gijselaar niet zijn, het verzoek tot mij gericht wordt de wetsontwerpen te splitsen en te zorgen, dat de Duitschers of de Belgen bij elkaar komen, en dan komen er misschien weer eenige geachte afgevaardigden, die zeggen: wij hebben groote bezwaren tegen de naturalisatie van menschen, die zich vroeger aan desertie hebben schuldig gemaakt — ik heb dit reeds eens in deze Kamer ondervonden —, die mij dus vragen: maakt u eens een wetsontwerp met uitsluitend oud-deserteurs. Daaraan kan ik niet beginnen. Als het dien weg uitgaat, is het gecombineerd systeem eenvoudig verloren. Dan moeten wij terugkeeren tot het stelsel van individueele naturalisatie, iederen persoon in een afzonderlijk wetsontwerp. Dat stelsel is echter reeds lang geleden losgelaten, ik meen in overleg met de Tweede Kamer. Dit brengt ook zeer veel kosten mee; de *Staatsbladen* worden veel grooter. Als men voor elken persoon een afzonderlijk wetsontwerp zou indienen, zou dat ettelijke honderden wetsontwerpen per jaar worden. Ik begin daaraan niet. Tot mijn leedwezen moet ik dus andermaal den geachten afgevaardigde

(Minister van Schaik e. a.)

toegeven, dat ik niet in staat ben hem te overtuigen of ter wille te zijn.

De beraadslaging over de beide ontwerpen van wet wordt gesloten.

De beide ontwerpen van wet worden achtereenvolgens zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De **Voorzitter**: Aan den heer de Gijselaar zal, op zijn verzoek, aantekening worden verleend, dat hij geacht wenschte te worden tegen deze ontwerpen van wet te hebben gestemd;

IV. **Naturalisatie** van Johann Theodor Aloysius van den Berg; Théodore Johann Bickelmeijer; Gerardus Burghardt; Maria Anna Dünhöft; Hubert Peter Josef Erkens; dr. Herman Heuvel; Bernardus Jansen; Karl Korunka; Fenna Lütke; Aloys Peter Josef Niessen; Heinrich Paetz; Arnulf Remigius Pils; Jenny Schimmelpfennig; Bertalan Jozsef Ernő Takáts; Joannes Vandenboom; Theresia Antonia Wesselmann; Heinrich Clemens August Gerhard Wienker; Gilbert Sisouw de Zilwa; Hermann Aloijsius Blanke; Maurice Göttgens (360).

De **Voorzitter**: Ik stel voor, tegelijk met dit ontwerp van wet in behandeling te nemen de ontwerpen van wet nos. 379 en 380.

Daartoe wordt besloten.

De **Voorzitter**: Ik stel dus tevens aan de orde de ontwerpen van wet:

V. **Naturalisatie** van Johann Boesten; Johannes van der Bürgt; Maria Agnes Ernst; Gerhard Johannes Heilen; Edgard Michel Joseph Landmeyer; Wolfram Augustinus Hermann Lange; Carl Bernhard Müller; Niels Christian Gottlieb Schaefer; Josef Karl Scholze; Henrica Snijders; Thomas Stamm; Mathias Theunissen; Anna Isabella Vianden; dr. Arthur Wertheimer; Elisabeth Wiemers; Margaretha Josepha Wingen; Artur Zinn; Theodor Heinrich Ernst Zurlage; William Fernand Selmer Andersen; Carl August Godfried Schultz (379);

VI. **Naturalisatie** van Maria Wilhelmina Baadjou; Joannes Emilius Camilius Gislenus Maria Borms; Carolus Ludovicus Van den Brande; Albert Joseph Edouard Marie Dory; Julius Feige; Karel Gouder de Beauregard; Hans Peter Christian Oluf Hansen; dr. Elise Heckert; Caspar Paul Herberhold; Johan Hendrik Marie Hüttner; dr. Hein Kohly; Gertrud Körbitz; Albert Henri Linnewiel; Moses Kurt Löwenberg; Mathias Hubert Magermans; Hermann Wilhelm Meyer; Josef Theodor Sagenschneider; Gerrit Jan Schütten; Johannes Cesar Stokking; Karl Alexander Werner (380).

De beraadslaging over de drie ontwerpen van wet wordt geopend.

De heer van Schaik, Minister van Justitie: Mijnheer de Voorzitter! Aangezien het Eindverslag zeer kort geleden is uitgebracht, is het mij niet mogelijk geweest de Nota naar aanleiding van het Eindverslag gedrukt aan de Kamer over te leggen, en moge ik daarvan lectuur doen.

Mijnheer de Voorzitter! Inderdaad zal aanneming van de betreffende vijf wetsontwerpen er toe leiden, dat aan 24 oud-Nederlanders het Nederlandschap wordt teruggegeven met toepassing van het deze categorie begunstigend art. 3bis van de wet op het Nederlandschap en het ingezetenschap.

Juist is ook, in verband met de aanneming door de Eerste Kamer op 14 Juli jl. van de wetsontwerpen 290 en 291, dat sedert dien datum 34 personen van bovenstaande categorie het Nederlandschap zullen herkrijgen. Omtrent hen is een onderzoek ingesteld, zoo nauwkeurig als de beschikbare gelegenheid tot onderzoek toeliet. Overigens is het aantal personen, dat op deze wijze of anderszins Nederlander wordt door naturalisatie, gering in vergelijking met het aantal, dat het Nederlandschap

57ste VERGADERING. — 29 JULI 1936.

Behandeling en aanneming van onderscheidene ontwerpen van wet.

(Minister van Schaik e. a.)

buiten preventief toezicht verkrijgt door geboorte, door huwelijk, enz.

Wat betreft het bescheid door den ondergeteekende gegeven op de door sommige leden in het Voorloopig Verslag van de Tweede Kamer betreffende de wetsontwerpen nrs. 360, 379 en 380 gemaakte bedenkingen, worde in aanmerking genomen, dat het oordeel over het al of niet voldoende zijn van dit bescheid in de eerste plaats toekomt aan die Kamer. Bij de mondelinge beraadslaging over deze wetsontwerpen is uit haar boezem geenerlei bemerking ter zake vernomen. Nopens de door enkele leden der Eerste Kamer steeds herhaalde bezwaren moge worden overwogen, dat dienaangaande reeds zoo vaak vruchteloos in discussie is getreden, dat het bereiken van overeenstemming uitgesloten schijnt. Ondergeteekende betwist, dat met de door de Regeering in overleg met de Staten-Generaal gevolgde naturalisatie-practijk aan de op dit stuk geldende wettelijke bepalingen niet de juiste toepassing pleegt te worden gegeven.

Uit den aard der zaak acht de ondergeteekende zich niet gebonden aan het aantal 20 bij naturalisatie-ontwerpen, het kan er één meer of minder zijn. Wel schijnt het voor de goede orde noodig het aantal tegelijkertijd voorgedragenen niet te gering te maken, al was het maar ter voorkoming, dat een menigte naturalisatiewetten den omvang der jaargangen van het *Staatsblad* noodeloos zou komen te vermeerderen.

Aangenaam was het ondergeteekende te mogen vernemen, dat vele leden verklaarden bereid te zijn hun stem aan de onderhavige wetsontwerpen te geven en dat zij in het algemeen instemden met het op dit stuk gevoerde beleid.

De beraadslaging over de drie ontwerpen van wet wordt gesloten.

De drie ontwerpen van wet worden achtereenvolgens zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De **Voorzitter**: Aan den heer de Gijselaar zal, op zijn verzoek, aanteekening worden verleend, dat hij geacht wenscht te worden tegen deze ontwerpen van wet te hebben gestemd;

VII. Regelen betreffende de taak der openbare lichamen met betrekking tot het betalingsverkeer zonder gereed geld, met inbegrip van de daarmede verband houdende werkzaamheden (316);

VIII. Wijziging van de beperking van den schuldenaftrek voor de belasting van de doode hand (253).

Deze ontwerpen van wet worden achtereenvolgens zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen;

IX. Regeling van den invoer van draadnagels, draadkrammen, spijkers, getrokken ijzerdraad en van prikkel- en punt-draad (348).

De beraadslaging wordt geopend.

De heer **Blomjous**: Mijnheer de Voorzitter! Voor het uitgebreid antwoord van den heer Minister op het Voorloopig Verslag dezer Kamer ben ik Zijn Excellentie zeer dankbaar.

Immers, ongetwijfeld pleit dit antwoord voor de groote zorg, waarmede deze bewindsman de zoo ingewikkelde details van de regelingen, uitgaande van Zijn Excellenties Departement, behandelt.

Als ik mij dan ook niet geheel kan vereenigen met het betoog, neergelegd in de Memorie van Antwoord en daarover eenige woorden in dit openbaar debat zou willen zeggen, dan vertrouw ik gaarne, dat de heer Minister zal willen aanvaarden mijn verklaring, hoezeer ik besef de ontzettende ingewikkeldheid van het samenstel van alle mogelijke Regeeringsmaatregelen en hoezeer ik begrijp, dat het onmogelijk is om in alles alle details volkomen te beheerschen, vooral waar het feit bestaat, dat elk van Regeeringswege ingrijpen in het bedrijfsleven zijn reflexen

(Blomjous.)

heeft op andere takken van ons bedrijfsleven, ja, vaak op zeer vele geheel andersoortige bedrijven.

Eenmaal aangenomen het ingewikkelde complex van al de tegenwoordige Regeeringsmaatregelen — waarvan de vereenvoudiging door het inslaan van andere wegen intusschen gebiedend noodzakelijk is —, kunnen wij dezen bewindsman elke vergissing maar niet direct al te kwalijk nemen. Immers, Zijn Excellentie is, het bewind aanvaardend, gevallen in een systeem, waartegen ik in deze Kamer reeds jaren streed, maar waarvan de ombouw zoo niet maar in een handomdraaien geschied is.

Dit alles, Mijnheer de Voorzitter, zeer nadrukkelijk vooropstellend, heeft de Memorie van Antwoord bij mij de overtuiging niet kunnen schokken, dat bij het verleen van Rijksgelden in den vorm van een krediet van waarschijnlijk f 100 000 aan de Muinck Keizer een fout begaan is, in verband met daardoor te scheppen concurrentie aan bestaande bedrijven, voor welke werkverschuiving met behulp van Rijksgelden ik nu eenmaal allerbenauwds ben.

Indien die fout werkelijk gemaakt is, dan dient zij zooveel mogelijk te worden hersteld. Daartoe moge dan een aangename gedachtenwisseling met Zijn Excellentie in de Volksvertegenwoordiging leiden.

Ten einde meer onafhankelijk te zijn van het buitenland zou een op te richten Nederlandsch walswerk zeer wel samen kunnen werken met de Nederlandsche draadnagelfabrieken, mits dit walswerk zich niet zoude begeven in een deel der fabricage van de oude bestaande draadnagelfabrieken.

De firma de Muinck Keizer verkreeg voor de oprichting van dit walswerk den steun der Regeering door het beschikbaar stellen van een som uit het Werkfonds ter financiering van dit bedrijf.

Intusschen komt in het jaarverslag der N. V. Nederlandsche Staalfabrieken v/h de Muinck Keizer de volgende passage voor:

„In Juni 1935 hebben wij in overleg met den raad van commissarissen besloten, om naast de fabricage van knuppels, ook de fabricage van staafijzer en kleine profielen wederom op te nemen en verder walsdraad en getrokken draad, blank en verzinkt, te gaan fabriceren.

Wij vertrouwen voor deze nieuwe producten een afzet op de Nederlandsche markt te zullen vinden.”

Hier wordt eenvoudig aangekondigd, dat een integreerend deel van het fabricageproces van draadnagels zal worden overgenomen van de zes oude, bestaande draadnagelfabrieken, waarin deze fabrieken zeer te recht een ontwrichting zien hunner bedrijven.

Immers, het artikel draadnagels wordt gemaakt van getrokken draad, welke door de bestaande fabrieken zelf van walsdraad wordt getrokken, zoodat het artikel getrokken draad ongetwijfeld een voornaam halffabriekaat is van de draadnagelfabrieken.

De Nederlandsche fabrieken hebben sinds menschenheugenis altijd het artikel gloeidraad, verkoperd draad, veerendraad en diverse soorten draad voor verder verwerkende industrieën gefabriceerd; zij hebben zelfs een capaciteit om desnoods in de geheele behoefte voor Nederland te voorzien.

Het is duidelijk, Mijnheer de Voorzitter, dat de artikelen, welke de Muinck Keizer zal gaan fabriceren, een hevige concurrentie zullen gaan aandoen aan bestaande oude fabrieken, en wel met behulp van kapitaal, door den Staat verstrekt; concurrentie dus aan fabrieken, welke dien Staatssteun derven en mede de belastingen voor die Rijksgelden moeten opbrengen. Er zal werkverschuiving plaats hebben met behulp van Rijksfinanciering. Ik zal dit steeds blijven aanduiden, Mijnheer de Voorzitter, als iets ontoelaatbaars. En ik beschouw het van het allergrootste belang, daartegen ernstig op te komen, mede ter waarshuwing voor de toekomst met het oog op de methodes, waarmede via de op te richten industriebank straks de Rijksgelden zullen gaan geïnvesteerd worden.

Hoe, Mijnheer de Voorzitter, wordt nu de zaak door den heer Minister gesteld?

In de Memorie van Antwoord schrijft Zijn Excellentie:

„Het oordeel van de hier aan het woord zijnde leden, dat de plannen van de Muinck Keizer tot draad-, „verfijnering”